

VAN DE VOORZITTER

'Wil je stuiteren'

Stuiteren is een spelletje van vroeger. Alhoewel je tegenwoordig daarop gebaseerd ook digitale varianten hebt. Stuiteren vind je als verschillende synoniemen terug, vooral ook in de sport. Het betekent herhaaldelijk op en neer (laten) stuiten. Niet zo vaak hoor je dat het gebruikt wordt bij houding en gedrag van mensen. Toch kan dat ook. In overdrachtelijke zin kun je vinden dat iemand die heel druk aan het stuiteren is. Een leuker etiket dan ADHD. En vanuit die gedachte kun je zeggen dat ook ons museum aan het stuiteren is. Er gebeurt heel veel en natuurlijk tegelijk om ons museum een sterker imago en grotere naamsbekendheid te geven. Om dat te bereiken moet het nodige gebeuren. En dat is eigenlijk een afzwakking van het stuiteren dat nu speelt. Soms ook letterlijk.

We zijn ook erg blij dat ons stuiteren is opgevallen. Regelmatig aandacht van de media, de gemeente die ons financieel gaat ondersteunen. Allemaal goed nieuws. Maar vooral ook dat we over de maanden januari en februari een verdubbeling hebben mogen realiseren van het aantal bezoekers ten opzichte van de dezelfde periode vorig jaar.

Ik nodig u uit ons regelmatig te bezoeken om uw hersenen te laten stuiteren in het verleden!

*Hank Peters
Voorzitter*

VAN DE REDACTIE

En daar is editie nummer twee alweer! Uit de column van onze voorzitter blijkt wederom dat er veel gaande is in het museum, zowel zichtbaar als onzichtbaar voor de bezoeker. Speerpunt nummer één; het vergroten van onze naamsbekendheid. Schroomt u dan ook niet om onze nieuwsbrief met anderen te delen. Zie ons museum als een boom. Uw aandacht is het water en het licht dat de boom doet groeien. De boom die Museum Collectie Brands (MCB) heet, houdt met zijn wortels de geschiedenis bijeen waarop ons hedendaags leven is gebouwd. En hoewel we niet elke dag stilstaan bij het verleden, is het om zo nu en dan heerlijk om even te zwelgen in nostalgie.

*Marianne Bakker,
Redactie*

ACTIVITEITENKALENDER

- 14 April** Gekleurd Grijs: Lezing – Het dagelijks leven in de Tweede Wereldoorlog in Nieuw-Dordrecht en omstreken en het neerstorten van een RAF Lancaster
- 22 April** Koffielezing: Zo mooi klinkt het Drents

Geeft u zich op voor onze activiteiten via 0591-393400 (tijdens openingstijden) of via activiteitmcb@gmail.com. Let op VOL = VOL! U kunt op de dag zelf bij de receptie betalen.

VERWACHT: Gekleurd Grijs – Lezing

Zaterdagmiddag 14 april staat in het teken van Gekleurd Grijs, een jaarlijks terugkerend cultuurprogramma voor senioren in Drenthe. In samenwerking met stichting RAF Monument Nieuw-Dordrecht organiseert Museum Collectie Brands een lezing over de Tweede Wereldoorlog. In deze lezing wordt door middel van beeldmateriaal, objecten uit het museum en een ooggetuigenfilm van de val van een fosforbom een beeld geschetst van het leven in Nieuw-Dordrecht en omstreken ten tijde van WO II. Ook wordt er in deze lezing nadrukkelijk stilgestaan bij een lokaal drama; het neerstorten van een RAF Lancaster in de nacht van 23 op 24 augustus 1943. Als onderdeel van de lezing wordt er een bezoek gebracht aan het RAF monument en de oorlogsgraven onder begeleiding van een deskundige. Vanaf het museum is het ongeveer tien minuten lopen naar de begraafplaats. **Aanvang is 13:30 uur.** Neemt u ook uw kleinkinderen mee, zij mogen deze activiteit gratis bijwonen.

Foto: RAF Monument Nieuw-Dordrecht

VERWACHT: Koffielezing Zo mooi klinkt het Drents

Op **zondag 22 april om 11:00 uur** verzorgt van Jan Germs van het Huus van de Taol een lezing waarin de Drentse taal centraal staat. Aan de hand van verhalen vertelt Jan Germs over de variëteiten in de Drentse taal. Ook zijn er mooie prijzen te winnen in een heuse quiz. Een indruk:

Foto: Jan Germs

Het mak nogal een beetje verschil o j in Weiteveen woont of op De Smilde. Dat geldt op meerdere gebieden, maor zeker ok aj naor de taol kiekt. Hoeveul soorten Drents bint er eigenlijk? En wat is Nedersaksisch dan? En as iene het over kiend, water, dale, edaone en maagie hef, waar komt die dan lichtkans vort? Verrassend is ok dat het Drents hiel veul woorden hef veur mannen en vrouwen met biezondere eigenschappen. Laot je verrassen. En je mugt in dizze lezing ok een quiz in de muut zien met mooie priezen. Behalve dat kuj ok weer genieten van een paar mooie verhalen.

EVALUATIE: Koffielezingen, Liedtiesmiddag en Streektaalmiddag

De belangstelling voor onze activiteiten was groot. Helaas hebben we mensen moeten teleurstellen, want ons museum is maar klein. Geef u dan ook tijdig op om van een plekje verzekerd te zijn. Na al die enthousiaste reacties zijn we nu al voorzichtig aan het kijken wat we in 2019 zoal kunnen organiseren. Natuurlijk zullen wij u daarover verder informeren als er meer bekend is. Vooralsnog genieten we nog na van al het moois wat er voorbij is gekomen in ons museum. Een foto-impressie:

Wij raden u ook aan om een kijkje te nemen op onze [Facebookpagina](https://www.facebook.com/collectiebrands). Hier vindt u o.a. een video van het optreden van Isa Zwart.

NIEUWS: Tentoonstelling Paradepaardjes van Industrieel Erfgoed in Emmen

Foto: Beeldje 'The Ambassador of Emmen'

Op 2 maart heeft wethouder Robert Kleine van de gemeente Emmen de tentoonstelling 'Paradepaardjes van Industrieel erfgoed in Emmen' geopend. Tot onze verrassing had de wethouder een geschenk meegebracht. Een miniatuurversie van het beeldhouwwerk 'The Ambassador of Emmen' door kunstenaar Willem Kind (1947). Dit kunstwerk werd namens de inwoners van Emmen en Drenthe geschonken aan het Zweedse volk naar aanleiding van de opening van de Ericssonfabriek (voorheen NIRA) in 1990 in Emmen. Het beeldhouwwerk werd geplaatst bij het hoofdkantoor van Ericsson in Stockholm. Van dit beeld heeft de kunstenaar ook 200 miniversies gemaakt waarvan er één nu zijn weg naar ons museum heeft gevonden.

De tentoonstelling 'Paradepaardjes van Industrieel Erfgoed in Emmen' is nog **t/m 30 december 2018** te bezoeken.

Zie ook het item van RTV Drenthe: <http://www.rtdrenthe.nl/nieuws/131829/Expositie-over-in-Emmen-ontworpen-piepers-en-bluetooth-Gelukkig-is-dit-bewaard-gebleven>

NIEUWS: Nieuw beeldmerk

Misschien heeft u het al voorbij zien komen. Sinds enige tijd beschikt het museum over een nieuw beeldmerk (zie ook de kop van deze nieuwsbrief). Sommigen onder u herkennen de afgebeelde personages wellicht: Jans en zijn tante Eempie. Het beeldmerk is een ontwerp van de hand van freelance illustrator Marloes de Vries. Tegenwoordig woont ze in Rotterdam, maar ze groeide op in Zwartemeer en woonde ook lange tijd in Klazienaveen. Met haar werk won ze o.a. de Cultuurprijs van Emmen en de Drentse Talentprijs Cultuur.

NIEUWS: Schenking draagbaar

Begin februari kreeg het museum uit handen van de begrafenis- en crematievereniging 'Eert Uwe Dooden' uit Nieuw-Dordrecht een oude draagbaar geschonken. Met die draagbaar werden de doden naar hun laatste rustplaats gebracht. Bestuursleden Gerrit Wisman en Jan Wever droegen de gerestaureerde baar eigenhandig het museum binnen. De draagbaar is nu te bewonderen in de themakamer 'Dood en Rouw' van het museum. Op het moment wordt er nog volop onderzoek gedaan naar de geschiedenis van de draagbaar.

Bekijk ook de reportage van RTV Drenthe over de schenking van de draagbaar: <http://www.rtdrenthe.nl/nieuws/130813/Begrafenisvereniging-schenkt-oude-draagbaar-aan-Museum-Collectie-Brands>

Foto: Jan Wever en Gerrit Wisman van begrafenisvereniging 'Eert Uwe Dooden' arriveren met de draagbaar bij het museum.

KORT NIEUWS:

De 'koffer vol spullegies' (onderdeel van ons educatie-aanbod voor basisscholen) is op reis. Basisscholen De Dordtse Til en De Diedeldoorn zullen als eersten de leskoffer testen. Zij gaan aan de slag met het thema 'van werk tot kerk'.

Foto: De eerste leskoffer met als thema 'van werk tot kerk'.

Maandag 26 maart heeft een delegatie medewerkers van MCB een bezoek gebracht aan het Emslandmuseum Lingen. Ook medewerkers van de andere musea die zich hebben verenigd onder het grensoverschrijdende initiatief 'museumtour' waren aanwezig. Dit bezoek was de laatste in een reeks waarin de collega-musea bij elkaar op bezoek gingen om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren.

Op vertoon van de museumtourfolder krijgt u als bezoeker **15% korting** op uw bezoek aan de deelnemende musea: Emsland Moormuseum (Geeste (D)); Emslandmuseum Schloss Clemenswerth (Sögel (D)); Emslandmuseum (Lingen (D)); Klooster Ter Apel (Ter Apel (NL)) en Museum Collectie Brands. De folder vindt u bij de deelnemende musea en kan nog **t/m 1 mei 2018** ingeleverd worden.

BESTUURLIJKE MEDEDELINGEN

Met ingang van 1 januari 2018 is de heer Bennie Grimberg als penningmeester gestopt. Zijn werkzaamheden zijn per 21 maart 2018 overgenomen door de heer Jan Haak.

Op basis van de vastgestelde cultuurnota 2018–2021 van de gemeente Emmen wordt ons museum met ingang van 2018 financieel ondersteund om een semiprofessioneel museum te worden. Dat betekent o.a. dat dit jaar een parttime conservator/collectiebeheerder en een marketing/PR- medewerker in dienst zullen worden genomen.

Op basis van het businessplan 2018–2021 zijn de volgende hoofdrichtingen voor het museum opgesteld:

- (her)inrichten van het museum naar vaste thema's, waaronder de Drentse Geschiedenis en twee ruimtes voor wisseltentoonstellingen;
- versterken van de kwaliteiten van de organisatie;
- verbeteren van het imago, vergroten van de naamsbekendheid en verhogen van het aantal bezoekers.

Naar de inhoud toe: verleden en heden met elkaar verbinden door verhalen, gekoppeld aan boeken en voorwerpen, te presenteren en te plaatsen in de cultuur-historische context daarvan. De geschiedenis door middel van educatieve programma's onder de aandacht te brengen van het onderwijs. De collectie van Jans Brands blijft in principe de basis vormen, maar kan aangevuld worden.

NIEUWS: Tip de Commissaris

U kunt nog steeds uw stem uitbrengen op Museum Collectie Brands op de website: <https://www.tipdecommissaris.nl/> Wij verwelkomen graag de commissaris van de Koning in ons museum, dus stem op MCB en zegt het voort!

GEZOCHT: Vrijwilligers

Wij zijn op zoek naar vrijwilligers voor: receptie, horeca, onderzoek, groenonderhoud en overig onderhoud. Bent u geïnteresseerd? Neemt u dan contact op met onze museummanager Rinus Louissen via museummanager@collectie-brands.nl.

ACHTERGROND: Toverlantaarn

De Collectie van Jans is ongekend in zijn omvang en verscheidenheid. Zo zijn er voorwerpen zo bijzonder dat we u deze zeker niet willen onthouden, daarom besteden we in deze terugkerende rubriek telkens aandacht aan een bijzonder voorwerp. Deze aflevering: **de toverlantaarn**.

Onlangs verkreeg MCB nóg een bijzondere schenking. Een toverlantaarn die is gebruikt in de periode 1890-1923. Hoewel dit niet de eerste toverlantaarn van het museum is, is dit toch wel een prachtexemplaar. Gerestaureerd en werkend gemaakt met daarbij verschillende glasplaatjes.

De toverlantaarn, '*lanterna magica*', is een 17de -eeuwse uitvinding waarmee afbeeldingen op een scherm geprojecteerd kunnen worden. Een voorloper van de dia- en filmprojector dus. De Nederlandse wetenschapper Christiaan Huygens is de vermoedelijke uitvinder van de toverlantaarn. Hij zou rond 1659 een werkende projectielantaarn hebben vervaardigd. Echter was hij zelf niet bepaald trots op zijn uitvinding, want hij was van mening dat een dergelijke vinding zijn status als serieus wetenschapper geen goed deed.

Foto: De toverlantaarn die het museum heeft mogen ontvangen.

De naam toverlantaarn spreekt tot de verbeelding, maar met toveren heeft de lantaarn niets te maken. Vroeger begreep men niet waar die kleurige beelden vandaan kwamen en schreef men dit toe aan magie. De werking van de toverlantaarn berust op een lichtbron die op een glasplaatje met tekening schijnt en via een lens op een scherm afbeeldingen projecteert. Latere lantaarns bevatten meerdere lenzen en vaak ook een holle spiegel. Oorspronkelijk werd een kaarsvlam of olielampje als lichtbron gebruikt, later een gasvlam of gloeilamp.

Aanvankelijk werd de toverlantaarn door wetenschappers en de elite gebruikt. Bijvoorbeeld aan het Franse hof waar de Franse Zonnekoning Lodewijk XIV zijn familieleden met een toverlantaarnvoorstelling entertainde. In de tweede helft van de 18de eeuw, bereikte de toverlantaarn ook het grote publiek. Toverlantaarnspelers (ook wel Luikerwalen genoemd) gingen stad en land af om voorstellingen te geven op kermissen en jaarmarkten. De toverlantaarn diende in eerste instantie vooral tot amusement, maar men zag al snel dat het instrument ook een belangrijke rol kon spelen in 'de lering van de mens'. Eind 19de eeuw konden steeds meer mensen zich een toverlantaarn veroorloven. Het succes van de toverlantaarn kwam rond 1910 abrupt ten einde met de uitvinding van de cinematografie; de bewegende film.

Momenteel wordt nog gekeken hoe de lantaarn van dominee Tonsbeek het beste tot zijn recht komt in het museum.

VROUGER

In de terugkerende rubriek 'Vrouger' werpen we een blik op het nieuws van vroeger. Dit doen we aan de hand van krantenberichten afkomstig uit de omvangrijke krantenverzameling van Jans.

Uit de Drentsche en Asser Courant, Vrijdag 20 april 1928

Met een mes

MET EEN MES.
Trientje B. te Nieuw-Dordrecht wordt ten laste gelegd, dat ze getuige Diena van der Sleen een maal of drie zoodanig met een mes op het hoofd heeft geslagen of gestoken, dat het bloedde.

Verdachte ontkent.

De 15-jarige Trijntje Pruim kan verklaren, dat ze gezien heeft, dat verdachte een paar maal naar Diena van der Sleen sloeg. Of verdachte een voorwerp in de handen had, heeft ze niet gezien.

Verdachte zegt, dat er absoluut niets van waar is, en dat ze zelfs getuigen kan meebrengen, die kunnen bevestigen, dat zij waarheid spreekt.

Het O. M. meent, dat er termen aanwezig zijn, een nader onderzoek in te stellen.

De zaak wordt daarop tot het doen instellen van een nader onderzoek geschorst.

Trientje B. te Nieuw-Dordrecht wordt ten laste gelegd, dat ze getuige Diena van der Sleen een maal of drie zoodanig met een mes op het hoofd heeft geslagen of gestoken, dat het bloedde. Verdachte ontkent. De 15-jarige Trijntje Pruim kan verklaren, dat ze gezien heeft, dat verdachte een paar maal naar Diena van der Sleen sloeg. Of verdachte een voorwerp in de handen had, heeft ze niet gezien. Verdachte zegt, dat er absoluut niets van waar is, en dat ze zelfs getuigen kan meebrengen, die kunnen bevestigen, dat zij waarheid spreekt. Het O. M. meent, dat er termen aanwezig zijn, een nader onderzoek in te stellen. De zaak wordt daarop tot het doen instellen van een nader onderzoek geschorst.

Sponsoren en Partners Museum Collectie Brands:

De Groot Bouw

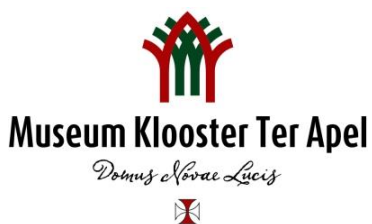
Nieuw-Dordrecht

Nieuw-Dordrecht

Klazienaveen

Archieven.nl

Uw bedrijf of organisatie ook hier? Neem dan contact met ons op.

Colofon

Redactie

Marianne Bakker

Contact redactie:

redactiemcb@gmail.com

Met bijdragen van:

Hank Peters (voorzitter)

Gineke de Jonge (coördinator bibliotheek)

Algemeen contact MCB:

Herenstreek 11

7885 AT Nieuw-Dordrecht

T: 0591-393400

(Tijdens openingstijden)

E: info@collectie-brands.nl

W: www.collectie-brands.nl

 [Collectie Brands](#)

Nieuwe verschijningsdatum: maandag 9 juli 2018
